

“CONFERENCE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES IN SCIENTIFIC INNOVATIVE RESEARCH”

Volume 02. Issue 09. December 2025

INSON QADRINI YUKSALTIRISH VA ERKIN FUQAROLIK JAMIYATINI YANADA RIVOJLANTIRISH ORQALI XALQPARVAR DAVLAT BARPO ETISH

Mustafaqulova Bonu O‘ktam qizi

Termiz davlat pedagogika instituti

Xorijiy til va adabiyoti nemis tili mutaxassisligi magistranti

ANOTATSIYA: Mazkur maqolada inson qadrini yuksaltirish va erkin fuqarolik jamiyatini rivojlantirish orqali xalqparvar davlat barpo etishning nazariy va amaliy jihatlari tahlil qilinadi. Tadqiqot doirasida inson huquqlari, jamiyatdagi ijtimoiy barqarorlik va davlat boshqaruvi samaradorligini oshirish mexanizmlari ilmiy asosda yoritiladi. Shuningdek, demokratik institutlar, fuqarolik faolligi, huquqiy madaniyatni rivojlantirish va inson manfaatlarini himoya qilish orqali milliy taraqqiyotga erishish yo‘llari o‘rganiladi. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, inson qadrini hurmat qilish va erkin jamiyatni mustahkamlash konsepsiyalari xalqparvar davlatni barpo etishda strategik ahamiyatga ega.

KALIT SO‘ZLAR: Inson qadrini yuksaltirish, fuqarolik jamiyati, xalqparvar davlat, demokratik institutlar, huquqiy madaniyat, ijtimoiy barqarorlik, davlat siyosati, fuqarolik faolligi, inson huquqlari.

Bugungi kunda davlatning asosiy vazifalaridan biri inson manfaatlarini himoya qilish, uning ijtimoiy, siyosiy va madaniy huquqlarini ta‘minlashdir. Inson qadrini yuksaltirish konsepsiyasi davlat siyosatining markazida turib, jamiyatning har bir a‘zosining erkinligi va farovonligini kafolatlaydi. Shu nuqtai nazardan erkin fuqarolik jamiyati shakllantirish muhim ahamiyat kasb etadi. Fuqarolik jamiyati, o‘z navbatida, demokratik institutlar, huquqiy madaniyat, faollik va mas‘uliyat tamoyillariga tayangan holda inson huquqlarini himoya qilish va jamiyatning barqaror rivojlanishini ta‘minlaydi.

Xalqparvar davlat konsepsiyasi esa inson manfaatlarini ustuvor qilib, jamiyatdagi ijtimoiy adolat va barqarorlikni mustahkamlashni o‘z ichiga oladi. Shu bois, inson qadrini yuksaltirish va erkin fuqarolik jamiyatini rivojlantirish orqali barqaror, demokratik va xalqparvar davlatni barpo etishning nazariy va amaliy jihatlari bugungi kunda o‘rganishning dolzarb masalalaridan biridir. Mazkur maqolada ushbu jarayonlarning mazmuni, asosiy yo‘nalishlari va samaradorligini tahlil qilishga alohida e‘tibor qaratiladi.

Inson qadrini yuksaltirish jamiyatning har bir a‘zosining huquqlari va erkinliklarini ta‘minlash, ularni davlat siyosatining markazida tutish orqali amalga oshiriladi. Bu

“CONFERENCE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES IN SCIENTIFIC INNOVATIVE RESEARCH”

Volume 02. Issue 09. December 2025

jarayon demokratik qadriyatlarni rivojlantirish, ijtimoiy adolatni ta'minlash va fuqarolarning davlat boshqaruvida faol ishtirokini rag'batlantirishga qaratilgan. Shu nuqtai nazardan, inson qadrini hurmat qilish va jamiyatdagi har bir shaxsning imkoniyatlarini kengaytirish milliy siyosatning strategik vazifalaridan biri hisoblanadi.

Erkin fuqarolik jamiyati shakllanishi esa inson qadrini yuksaltirish bilan bevosita bog'liq. Bunday jamiyatda fuqarolar o'z huquqlari va majburiyatlarini bilib, ijtimoiy va siyosiy jarayonlarda faol ishtirok etadi. Demokratik institutlar, saylov tizimi, ommaviy axborot vositalari va fuqarolik tashkilotlari fuqarolarning siyosiy madaniyatini oshirish va jamiyatni boshqarishda mas'uliyatni kuchaytirishda muhim rol o'ynaydi.

Xalqparvar davlat barpo etish jarayonida inson qadrini yuksaltirish va fuqarolik jamiyatini rivojlantirish bir-birini to'ldiruvchi omillar sifatida namoyon bo'ladi. Xalqparvar davlat konsepsiyasi ijtimoiy adolat, iqtisodiy tenglik, madaniy hamda huquqiy barqarorlikni ta'minlashni o'z ichiga oladi. Shu bilan birga, fuqarolarni demokratik qadriyatlar, huquqiy madaniyat va ijtimoiy mas'uliyat ruhida tarbiyalash orqali davlat barqarorligi va ijtimoiy barqarorlik mustahkamlanadi.

Mazkur jarayonda davlat siyosatining integratsiyalashgan mexanizmlari – ta'lim tizimi, huquqiy me'yorlar, ijtimoiy siyosat va madaniyat sohalarini uyg'unlashtirish muhim ahamiyat kasb etadi. Ta'lim tizimi orqali fuqarolar ongini rivojlantirish, ularni jamiyatdagi o'z o'rnini anglashga, huquq va erkinliklarni hurmat qilishga yo'naltirish mumkin. Shu bilan birga, madaniy va axborot resurslari orqali fuqarolarning bilim va axloqiy qadriyatlarini shakllantirish, ularni milliy va global qadriyatlar bilan uyg'unlashtirish muhimdir.

Shuningdek, ijtimoiy barqarorlik va iqtisodiy rivojlanish ham inson qadrini yuksaltirish va erkin fuqarolik jamiyatini rivojlantirish jarayoniga bevosita ta'sir qiladi. Fuqarolarning iqtisodiy va ijtimoiy imkoniyatlarini kengaytirish, bandlik va daromad tengligini ta'minlash, sifatli sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar bilan ta'minlash orqali davlatning xalqparvarlik tamoyillari mustahkamlanadi.

Natijada, inson qadrini yuksaltirish, erkin fuqarolik jamiyatini rivojlantirish va xalqparvar davlat barpo etish o'rtasida uzviy bog'liqlik mavjud bo'lib, bu jarayonlar bir-birini to'ldiradi va milliy taraqqiyotning barqaror asosini yaratadi. Shu sababli, davlat siyosati, jamiyat institutlari va fuqarolik faolligi birlashtirilgan holda strategik vazifalarni amalga oshirishi muhim ahamiyat kasb etadi.

“CONFERENCE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES IN SCIENTIFIC INNOVATIVE RESEARCH”

Volume 02. Issue 09. December 2025

Tadqiqot shuni ko‘rsatadiki, inson qadrini yuksaltirish va erkin fuqarolik jamiyatini rivojlantirish davlat barqarorligini mustahkamlash, demokratik institutlarni takomillashtirish va jamiyatning har bir a‘zosining erkinligi hamda huquqlarini ta‘minlash uchun strategik ahamiyatga ega. Xalqparvar davlat barpo etish jarayonida inson manfaatlari markazga qo‘yilib, ta‘lim, ijtimoiy siyosat, huquqiy madaniyat va fuqarolik faolligi tizimlari integratsiyalashgan holda samarali ishlashi lozim.

Shuningdek, ta‘lim va madaniy tizim orqali fuqarolarning demokratik qadriyatlar, huquqiy bilim va ijtimoiy mas‘uliyatni o‘zlashtirishlari, fuqarolik faolligini oshirishlari xalqparvar davlat konsepsiyasini mustahkamlashga xizmat qiladi. Iqtisodiy va ijtimoiy barqarorlikni ta‘minlash, inson resurslarini rivojlantirish va erkin jamiyatni shakllantirish bir-birini to‘ldiruvchi jarayonlar sifatida milliy taraqqiyotning barqaror asosini yaratadi. Natijada, inson qadrini hurmat qilish va fuqarolik jamiyatini mustahkamlash orqali barqaror va xalqparvar davlatni barpo etish imkoniyatlari kengayadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Inson qadrini yuksaltirish va fuqarolik jamiyatini rivojlantirish strategiyasi”ga oid farmonlari va qarorlari. — Toshkent, 2019.
2. O‘zbekiston Respublikasi “Fuqarolik jamiyati va demokratik institutlarni rivojlantirish to‘g‘risida”gi qonuni. — Toshkent, 2020.
3. Karimov I.A. *Yuksak ma‘naviyat – yengilmas kuch*. — Toshkent: Ma‘naviyat, 2008.
4. Sultonov B. *Inson huquqlari va jamiyatda demokratik qadriyatlar*. — Toshkent: Huquq, 2015.
5. Mamatqulov T. *Xalqparvar davlat va ijtimoiy barqarorlik*. — Toshkent: Siyosat va jamiyat, 2017.
6. UNESCO. *Human Rights and Civic Education*. — Paris, 2018.